

Osebnosti

Prof. dr. Božo Otorepec – osemdesetletnik

Decembra je praznoval osemdeset let življenja prof. dr. Božo Otorepec, upokojeni znanstveni svetnik Zgodovinskega inštituta dr. Milka Kosa pri Znanstvenoraziskovalnem centru SAZU in častni član Arhivskega in zgodovinskega društva Slovenije. Rodil se je 24. decembra 1924 v Križevcih na Hrvaškem – tam je njegov oče služboval kot orožnik. Kot arhivist in zgodovinar se je največ posvečal raziskovanju srednjeveške zgodovine Ljubljane, in to že vse od leta 1950, ko je bil zaposlen kot arhivar v Mestnem arhivu Ljubljanskem. Med njegova prva dela štejemo popis kodeksov in listin v Zgodovinskem arhivu Ljubljana ter stvarno, osebno in krajevno kazalo za zapisnike sej ljubljanskega mestnega sveta in računske knjige Ljubljane iz 16. in 17. stoletja, zlasti h kodeksu št. 1. Imensko kazalo še vedno čaka, da ga prenesejo na sodoben medij. Od januarja do avgusta leta 1950 je obiskoval tečaj za arhivarje pri historičnem inštitutu Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Dubrovniku. Izpopolnjeval pa se je še naprej. Znanje pomembnih zgodovinskih ved in poznavanje gradiva za slovensko zgodovino v dunajskih arhivih je poglobil med študijem na Inštitutu za avstrijsko zgodovinsko raziskovanje v letih 1954/55. Med študijem na Dunaju je začel evidentirati srednjeveške listine, ki zadevajo našo zgodovino in jih hranijo dunajski arhivi. Njegovo poznavanje listin je bilo kasneje pomemben dejavnik pri pogajanju z Avstrijo o vračanju arhivskega gradiva na osnovi sporazuma, sklenjenega med tedanjo državo SHS in Republiko Avstrijo leta 1923, in protokola, ki sta ga Jugoslavija in Avstrija sklenili leta 1958. Glavni nosilec pri sestavi zahtev in pogajalec za listinsko gradivo je bil prav Božo Otorepec. Kot ekspert je v letih 1958/60 sestavil seznam listin v avstrijskih arhivih, ki so prišle v poštev za vrnitev iz Avstrije, v letih

1975–1989 pa je sodeloval na pogajanjih o tem. Njegovemu znanju in prizadevnosti gre zahvala za vrnitev listin, pomembnih za slovensko zgodovino. Med temi naj posebej omenimo listine celjskih grofov in knezov. Tudi zaradi njegovih zaslug pri vračanju arhivskega gradiva ga je Arhivsko društvo imenovala za častnega člana.

Bil je med ustanovnimi člani Arhivskega društva Slovenije leta 1954, član izvršnega odbora v obdobju od 1954. do 1958., predsednik društva v obdobju od 1958. do 1959. in zastopnik Arhivskega društva Slovenije v izvršnem odboru Zveze društev arhivistov Jugoslavije v obdobju od 1961. do 1968. Bil je aktiven član Arhivskega društva in sodeloval na mnogih zborovanjih, pri slovenskem arhivskem glasilu Arhivi in jugoslovanskem glasilu Arhivist. Sodeloval je tudi pri Priročniku za arhivistiko, ki ga je leta 1977 izdala Zveza društev arhivskih delavcev Jugoslavije.

Sodeloval je tudi v projektu Zgodovinskega arhiva Ljubljana pri pripravi gradiva za zgodovino Ljubljane. Dr. Božo Otorepec je zbiral gradivo za srednjeveško zgodovino Ljubljane tako pri nas kot tudi v tujini. Rezultati tega dela so vidni v dvanajstih zvezkih gradiva za zgodovino Ljubljane v srednjem veku. Svoje poznavanje gradiva o starejši zgodovini Ljubljane v italijanskih in avstrijskih arhivih je strnil v referatu na sedmem zborovanju slovenskih arhivistov v Slovenj Gradcu. Izdal je tudi vrsto razprav o zgodovini Ljubljane, pa tudi krajevne zgodovine drugih slovenskih mest in krajev. Objavljene so bile pri nas in v tujini.

Leta 1971 je zapustil Zgodovinski arhiv Ljubljana in na začetku leta 1972 postal sodelavec na Zgodovinskem inštitutu dr. Milka Kosa na Slovenski akademiji znanosti in umetnosti. Tam je ostal do upokojitve leta 1993. Tudi kot znanstveni sodelavec na raziskovalnem inštitutu Slovenske akademije znanosti in umetnosti je nadaljeval delo v zvezi z vračanjem in evidentiranjem listin in ustvaril bogato kartoteko. Posvečal pa se je ne le obdelavi srednjeveških listin, ampak je tudi preučeval pečate in grbe slovenskih srednjeveških mest in trgov. Poleg tehtnih razprav o pomožnih zgodovinskih vedah in izdaj virov za srednjeveško zgodovino ni zanemarljivo njegovo uredniško delo.

Leta 1967 je zaradi odličnega poznavanja zgodovinskih pomožnih ved prevzel poučevanje zgodovinskih pomožnih ved na oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, od leta 1988 pa je deloval kot redni profesor.

Božo Otorepec je bil neizčrpen vir informacij za srednjeveško zgodovino, znal pa jih je posredovati tudi na posebno šegav način. Mnogokrat je bil zelo družaben in zabaven, ko je pripovedoval anekdote in šale. Žal se je prezgodaj umaknil iz raziskovalnega

dela, čeprav smo od njega pričakovali še marsikatero zanimivo razpravo. Ob osemdesetletnici se mu zahvaljujemo za njegov bogati prispevek in mu želimo vse dobro v prihodnje.

Ema Umek, Matevž Košir

Bibliografija prof. dr. Boža Otorepca, 1994-2004¹

Kraj ali reka in po njiju imenovana mestna parcela : Ljubljana – "Liubilunaha"? V Delo 36, št. 161 (14. VII. 1994), str. 13.

Otočec. V: Enciklopedija Slovenije, knj. 8: Nos–Pli (1994), str. 206.

Paleografija. V: Enciklopedija Slovenije, knj. 8: Nos–Pli (1994), str. 225–226.

Papir. V: Enciklopedija Slovenije, knj. 8: Nos–Pli (1994), str. 237.

Pečati. V: Enciklopedija Slovenije, knj. 8: Nos–Pli (1994), str. 285–286.

Pergament. V: Enciklopedija Slovenije, knj. 8: Nos–Pli (1994), str. 301.

Pisave. V: Enciklopedija Slovenije, knj. 8: Nos–Pli (1994), str. 356.

Gradivo za slovensko zgodovino v arhivih in bibliotekah Vidma (Udine) : 1270–1405, Ljubljana 1995 (Viri za zgodovino Slovencev ; knj. 14), 335 strani.

Zgodovina grba mesta Ljubljane, Heraldica Slovenica, Ljubljana 1995, 125 strani. (Soavtor Valt Jurečič)

Izbrano gradivo za zgodovino gozdarstva na Slovenskem v srednjem veku, Ljubljana 1995, (Viri za zgodovino gozda in gozdarstva na Slovenskem ; 8), 46 strani. (Sourednik in avtor)

Sfragistika – pečatoslovje. V: Heraldica Slovenica (Jan./feb./mar. 1995), str. 10–11.

Gradivo za zgodovino Radovljice v srednjem veku. V: Radovljiški zbornik (1995), str. 10–38.

Das ältere Gallenberger Urkundenarchiv. V: Mitteilungen des Steiermärkischen Landesarchivs 44/45 (1995), str. 61–208.

Seznam "deželnih sovražnikov" na Kranjskem in Štajerskem iz okoli 1440. Iz borb med Celjskimi grofi in Habsburžani v letih 1436–1443. V: Grafenauerjev zbornik, Ljubljana 1996, str. 331–342.

Pečati na papeških listinah. V: Slovenija v papeških listinah, Ljubljana 1996 (Publikacije Arhiva Republike Slovenije, Katalogi; zv. 16), str. 59–65.

Listine o ustanovitvi novomeškega kapitlja (1493–1509). V: Dolenjski zbornik (1996), str. 33–45.

Dobropoljska in Struška dolina v srednjem veku. V: Dobropoljsko-struški zbornik (1996), str. 88–93.

Simboli občine Rogatec. Občina Rogatec 1996, 34 strani. (Soavtor Valt Jurečič)

Triglav - ein Symbolberg. V: Les Alpes de Slovénie, Zürich 1997 (Histoire des Alpes 2), str. 137–142.

Življenje, ženitev in žalostna smrt Anžeta Koširja, imenovanega Kljukec. V: Historični seminar II, Ljubljana 1997, str. 143–152.

Od kod ime Ljubljana. V: Drevesa 4, št. 4 (1997), str. 9–10.

Prof. dr. Božo Otorepec: "Kar ni zapisano, tega ni...". V: Nedelo 3, št. 19 (11. 5. 1997), str. 13 Portret B. Otorepca. (Intervju)

Izbrane listine Zgodovinskega arhiva Ljubljana: (1320-1782) : transkripcije z regesti in kometarji Ljubljana 1998, (Gradiva in razprave / Zgodovinski arhiv Ljubljana ; št. 19), 192 strani. (Soavtor Dragan Matić)

Zgodovina ljubljanskih sodnikov in županov : 1269-1820, Ljubljana 1998, 1 zvezek (Gradivo in razprave / Zgodovinski arhiv Ljubljana, št. 20), 211 strani. (Sourednika dr. Ema Umek in Janez Kos)

Zbirka listin in diplom, Celje 1998 (Mali tiski / Zgodovinski arhiv v Celju ; 4) 129 strani. (Sourednika Mlinarič Jože in Aleksander Žižek).

Zanimiva pritožba iz Novega mesta iz leta 1434. V: Gestrinov zbornik, Ljubljana 1999, str. 169–172.

Gestrinov zbornik, Ljubljana 1999, prevajalec iz nemščine.

Srednjeveški Šentjerneji v zgodovinskih virih. V: Zbornik župnije Šentjerneje, Ljubljana 1999, str. 53–60.

Srednjeveški pečat in grb mesta Slovenj Gradec. V: Slovenj Gradec in Mislinjska dolina, zv. 2 (1999), str. 111–116.

O neki gorskopravni zmoti. V: Vilfanov zbornik, Ljubljana 1999, str. 223–224.

Über einen bergrechtlichen Irrtum. V: Vilfanov zbornik, Ljubljana 1999, str. 225–227.

Neznani načrti Ljubljane iz leta 1816 v dunajski Albertini. V: Arhivi 22, št. 1/2 (1999), str. 216–217.

Občina Preddvor v srednjem veku. V: Preddvor v času in prostoru, Preddvor 1999, str. 83–88.

Thurn. V: Enciklopedija Slovenije, zv. 13: Š–T (1999), str. 148–249.

Nekaj zanimivih listin iz 15. stoletja. V: Vita artis perennis, Ljubljana 2000, str. 233–234.

Krajevna heraldika na Slovenskem. V: Kronika 49, št. 1/2 (2001), str. 157–170.

Kamniški šolmošter Ulrik (1296–1312). V: Melikov zbornik, Ljubljana 2001, str. 221–222.

Gradivo za slovensko zgodovino v srednjem veku. 6/1, (Listine 1246–1255), Ljubljana 2002, (Thesaurus memoriae. Fontes ; 2), 296 strani. (France Baraga na podlagi gradiva Boža Otorepca)

Medno in Medanci skozi čas, Medno 2003. (Urednik in prevajalec)

Kamniški šolmošter Ulrik (1296–1312). V: Šolska kronika 12(36), št. 1 (2003), str. 42–45.

Tatjana Šenk

¹ Bibliografija za obdobje do leta 1994 je objavljena v Arhivih 17, št. 1–2 (1994), str. 185–186.